

Stockholm
November 14, 2025

Yttrande part:
Boliden Group

Mottagande part
Klimat- och
näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

kopia till:
kn.cks.remissar@regeringskansliet.se

Remissyttrande över Naturvårdsverkets redovisning av uppdrag avseende förslag till författningsändringar m.m. till följd av revideringen av EU:s avfallstransportförordning, diarienummer KN2025/01589

Bakgrund

Boliden har tagit del av Naturvårdsverkets förslag till författningsändringar med anledning av den nya avfallstransportförordningen (förordning (EU) nr 2024/1157) som trädde i kraft den 20 maj 2024. Förutom några få undantag ska förordningen tillämpas först från 21 maj 2026 och i vissa delar från 21 maj 2027. Naturvårdsverket har även haft i uppdrag att beskriva konsekvenserna av den nya förordningen i fråga om införsel till Sverige av farligt avfall avsett för deponering t.ex. asbestavfall.

Bolidens inställning i huvudsak

Boliden avstyrker förslag om ytterligare regleringar av frågor som redan regleras i avfallstransportförordningen och som går längre än vad som följer av de redan skärpta kraven i avfallstransportförordningen, s.k. *goldplating*. Boliden syftar här på de förslag i redovisningen som innebär ytterligare krav avseende införsel respektive utförsel av avfall för bortskaffande. Avfallstransportförordningen är direkt gällande inom EU och syftar bl.a. till att tillämpningen ska vara lika i samtliga medlemsländer. De förslag som avser bortskaffande av avfall motverkar dock syftet med en enhetlig tillämpning inom EU eftersom det innebär nationella krav som går utöver avfallstransportförordningen och därmed uppställer hinder för att avfall hanteras på ett effektivt sätt inom EU. Vi ser redan idag betydande utmaningar med tillämpningen av avfallstransportförordningen, vilket skapar komplexitet och försvårar effektiva materialflöden, och hantering av avfall även i det sista steget av avfallshierarkin. Att i detta läge, och innan den nya avfallstransportförordningen ännu har börjat tillämpas, ställa ytterligare krav kommer enligt vår uppfattning att på ett onödigt sätt motverka en effektiv avfallshantering.

När det gäller de förslag på författningsändringar som behövs för att avfallstransportförordningen ska kunna tillämpas inom Sverige, samt övriga förslag som omfattas av redovisningen har Boliden vissa specifika synpunkter i sak enligt vad som redogörs för nedan.

Boliden AB

Bolidens detaljerade synpunkter

Ytterligare regler för bortskaffande av avfall

Naturvårdsverket föreslår att det i avfallsförordningen införs bestämmelser som syftar till att i Sverige kunna efterleva principerna om självförsörjning och närhet (artikel 16 avfallsdirektivet). Förslaget innebär att import/införsel eller export/utförsel av avfall för bortskaffande endast ska vara tillåtet om det

- inte innebär risk för att bortskaffande av avfall som uppkommit i Sverige förhindras eller fördröjs,
- inte strider mot principer eller riktlinjer uttryckta i nationella eller kommunala avfallsplaner eller andra åtgärder som vidtagits i syfte att begränsa införsel/import eller utförsel/export av visst avfall.
- går till någon av de närmaste lämpliga anläggningarna (i fråga om utförsel/export), och
- samtliga kriterier i artikel 11 i nya WSR i övrigt uppfylls.

Vidare innebär förslaget att det införs ett förbud för transporter av avfall till eller från Sverige för deponering på land (D1) (Deponering på eller under markytan) eller i specialdeponi (D5) (Särskilt utformad markdeponering), om inte dessa transporter omfattas av en överenskommelse om avfallshanteringssamarbete mellan de nordiska länderna. Naturvårdsverket ska ges möjlighet att medge undantag från detta förbud där det finns synnerliga skäl och om villkoren enligt artikel 11 i avfallstransportförordningen är uppfyllda.

Boliden kan inte se att förslaget motiveras av något sakligt skäl utan synes grundat i en principiell utgångspunkt om behov av att genomföra principen om närhet och självförsörjning i artikel 16 i avfallsdirektivet (2008/98/EG) i fråga om avfallstransporter som avser deponering av avfall. Boliden menar att den nya avfallstransportförordningen redan innebär betydande skärpningar i den riktningen. Om man från EU:s sida hade sett behov av att införa ytterligare skärpningar utifrån artikel 16 i avfallsdirektivet hade man också gjort det. I sammanhanget bör uppmärksammas att artikel 16 i avfallsdirektivet ger uttryck för syftet att gemenskapen som helhet ska vara självförsörjande i fråga om bl.a. bortskaffande av avfall, och inte innehåller något krav eller målsättning om att varje medlemsstat på sitt territorium ska förfoga över samtliga slag av avfallsanläggningar.

Bolidens smältverk fungerar i symbios med varandra. För att säkerställa en hållbar och effektiv återvinning är det avgörande att vi kan nyttja våra befintliga anläggningar inom Norden men även vid behov använda andra anläggningar inom EU med specifik kapacitet att hantera visst avfall, inklusive djupförvar, utan att skapa onödiga hinder för gränsöverskridande samarbeten. Boliden anser att förslaget öppnar för en spretig tolkning och tillämpning och riskerar att skapa betydande praktiska problem. För Boliden är det viktigt att kunna använda de anläggningar som finns tillgängliga, under förutsättning att de uppfyller motsvarande miljökrav som gäller i Sverige – och vice versa. Detta är en rimlig och proportionerlig lösning som säkerställer både miljöskydd och effektiv resursanvändning.

Boliden AB

Ändringar i avgifterna för ansökningar om anmälningspliktigt avfall.

Naturvårdsverket föreslår justeringar av avgifterna för ansökningar om anmälningspliktigt avfall samt införandet av en avgift för ändringar i redan godkända anmälningar. Boliden vill betona vikten av att avgifterna hålls på en rimlig nivå och framhåller att låga avgifter och minskad administration är nyckelfrågor för att främja en cirkulär ekonomi.

Överträdelser av den nya avfallstransportförordningen som bör sanktioneras

I redovisningen lyfter Naturvårdsverket fram att det skulle kunna övervägas att tydliggöra ansvaret för behandlingsanläggningen i de fall avfall tas emot och behandlas trots att avfallet inte överensstämmer med vad som anges i anmälan eller om avfallet som tas emot inte behandlas på det sätt som anges i anmälan. Boliden vill med anledning av detta understryka att avgifter eller sanktioner som specifikt riktas mot behandlingsanläggningar som tar emot avfall riskerar att skapa hinder för effektiva återvinnings-samarbeten. Fokus bör ligga på att främja ett system som säkerställer regelefterlevnad före avfalls-transporten äger rum där det också finns bäst förutsättningar till kontroll och åtgärder, dock utan att för den skull innebära oproportionerliga kostnader eller administrativa bördor.

Vidare anser Naturvårdsverket att det bör övervägas att straffsanktionera även transporter av avfall som omfattas av allmänna informationskrav enligt artikel 18 i avfallstransportförordningen, i de fall kraven i artikel 18 inte uppfylls. Boliden menar att det generellt är av vikt att följa tillämpningen av den nya avfalls-transportförordningen och de satsningar, bl.a. för att förebygga illegala avfallstransporter, som kommer att göras inom efterlevnadsgruppen och av EU kommissionen för att utifrån de behov som identifiera ta fram lämpliga åtgärder på gemenskapsnivå.

Med vänlig hälsning,

Sandra Lindström

Environmental and Public Affairs Manager

Boliden Smelters

Sandra.lindstrom@boliden.com

Björn Thews

Legal Counsel / Bolagsjurist

Boliden Group

bjorn.thews@boliden.com